

Piski Ewangelik

Miesięcznik Parafii Ewangelicko-Augsburskiej

w Pieszku

LIPIEC

Nr (22) 07/2012

Hasło roku:

Jezus rzekł: *Pełnia mej mocy okazuje się w słabości.*

2 Kor 12,9

2012
rok nowych wyzwań

Hasło miesiąca lipca 2012:

Jaką miarą mierzycie, taką wam odmierzą. Mk 4,24

Drogie siostry i bracia, drodzy czytelnicy...

Słowa Jezusa z Markowej Ewangelii skierowane do w tym miesiącu trafiają do serc naszych, aby wykonać wielką pracę. Pracę nad naszym charakterem. Słowa te można w różny sposób rozumieć, ale przez wszystkim mówią o tym, abyśmy do naszego bliźniego uczciwie podchodzili.

Jezus kolejny raz daje nam naukę, obyśmy nikogo nie osądzali, nie traktowali jako mniej wartościowego. A łatwo nam przychodzi powiedzieć, że ten, czy ta, jest beznadziejny, lekkomyślny, źle żył, nie jest wart naszego zainteresowania, nie powinien Kościół mu pomóc bo kontrowersyjnie żył.

Ponownie nasz Pan Jezus Chrystus mówi: nie! Nie osądzaj, nie bądź sędzią, nie mów on taki, czy owaki, ale popatrz najpierw na siebie! Czy twoje życie jest godne świadectwa dziecka Bożego? Czy mogę osądzić bliźniego, kiedy sam jestem grzesznikiem?

Jezus przebywał zawsze między grzesznikami i tymi, którzy Go potrzebowali, dlatego więc my tzw. chrześcijanie pozwalamy sobie na bezrefleksyjną krytykę, ocenę czyjegoś życia, czyjegoś postępowania!! Czy nie powinniśmy raczej spotkać naszego bliźniego, jak Jezus nas spotyka, i pomóc mu w jego kłopotach? Jakie świadectwo dajemy?!

Otwórzmy się na Słowo Boże, to wtedy otworzymy się na bliźniego! Jeśli wczytam się w ewangeliczne świadectwo poznam miłującego Boga, otwartego na nasz ludzki upadek i grzech. Wtedy zobaczymy i zrozumiemy jak wiele dla nas uczynił Jezus Chrystus na krzyżu golgoty.

Droga siostró i bracie spójrz na bliźniego poprzez Słowo Boże, a nie własną często jakże fałszywą pobożność!

Życzę nam wszystkim otwartości na Boże Słowo i na drugiego człowieka.

Zostańcie z Bogiem!

ks. Marcin Pysz

Z ŻYCIA PARAFII- czerwiec 2012

Święto Pieśni w Giżycku

W tegorocznym święcie Pieśni w Giżycku wzięło udział dwudziestu naszych parafian. Autokar wyjechał o godz. 08:00 spod Piskiego Domu Kultury, a wróciliśmy po godz. 17:00.

W Giżycku spotkało się wielu ewangelików mazurskich, a przede wszystkim wiele chórów i zespołów, które zaprezentowały pieśni podczas uroczystego nabożeństwa.

Kazanie wygłosił Biskup Kościoła Ewangelicko - Augsburskiego w RP, ks. bp Jerzy Samiec.

W ramach uroczystości parafia w Giżycku obchodziła 50 - lecie Chóru Parafialnego oraz 185 - lecie poświęcenia Kościoła w Giżycku.

Michał Wiśniewski w piskiej parafii ewangelickiej...

W dniu 15.06 odbył się II Wojewódzki Turniej Tańca Środowiskowych Domów Samopomocy w Pisz, organizowany przez Ewangelickie Stowarzyszenie Betel przy wsparciu Miasta Pisz oraz Powiatu Piskiego. W turnieju wzięło udział 9 ŚDS - ów z Województwa Warmińsko - Mazurskiego.

Po konkurencji wszyscy uczestnicy spotkali się na obiedzie w piskiej parafii ewangelickiej. Po wspólnym posiłku z uczestnikami II Wojewódzkiego Turnieju Tańca spotkali się pan Michał Wiśniewski oraz pani Dominika Tajner.

Było to wyjątkowe spotkanie znanego muzyka z osobami niepełnosprawnymi, dla których muzyka jest wyjątkowo ważna w życiu. Pan Michał opowiedział o swoich tanecznych poczynaniach oraz rozdał wiele autografów...

Spotkanie zakończyło się wspólną sesją zdjęciową. Było bardzo wielu chętnych do wspólnego fotografowania się z panem Michałem Wiśniewskim oraz panią Dominiką Tajner.

W tym miejscu pragniemy serdecznie podziękować panu Michałowi i pani Dominice za otwarte serca i chęć spotkania z uczestnikami II Wojewódzkiego Turnieju Tańca ŚDS - ów. Dziękujemy również organizatorom za zorganizowanie kolejnego turnieju w Pisz.

II Wojewódzki Turniej Tańca ŚDS w Pisz

15 czerwca w Piskim Domu Kultury spotkały się Środowiskowe Domy Samopomocy Województwa Warmińsko - Mazurskiego na turnieju tańca. W tym roku wystąpiło 9 domów w dwóch kategoriach.

Projekt był dofinansowany przez Urząd Miasta Pisz oraz Powiat Piski.

Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Starosta Piski pan Andrzej Nowicki.

Dom Kultury wypełnił się po brzegi...

Obecni byli goście, media oraz gość specjalny pan Michał Wiśniewski wraz z panią Dominiką Tajner.

Nagrody oraz wyróżnienia wręczali: Dyr. PCPR w Pisz pani Maglarena Kleczkowska, Dyr. MGOPS w Pisz pani Elwira Świetlicka oraz Prezes Ewangelickiego Stowarzyszenia Betel ks. Marcin Pysz

Spotkanie Organizacji Pozarządowych

W dniu 20 czerwca w sali spotkań Ewangelickie Stowarzyszenie Betel miało zaszczyt gościć prezesów, członków różnych organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Pisz.

Takie spotkanie odbyło się pierwszy raz i miało na celu wypracowanie wspólnej strategii działania, aby różne organizacje wspierały się w realizacji zadań.

Rozmowy były bardzo interesujące, dzięki spotkaniu powstała możliwość wymiany doświadczeń oraz możliwość podzielenia się problemami.

Kolejne spotkanie zaplanowano na **12 września 2012 r. godz. 16:30**. Postanowiono, że takie spotkania będą odbywały się raz na kwartał.

Serdecznie zapraszamy przedstawicieli organizacji pozarządowych działających na terenie Pisz i nie tylko!

Bardzo cieszymy się, że właśnie nasza parafia stała się centrum takich spotkań. Cieszymy się również, że nasze stowarzyszenie Betel może aktywnie działać na terenie Pisz.

Wydano żywność w ramach programu PEAD 2012

Żywność jaką wydajmy osobom potrzebującym pochodzi z unijnego programu PEAD 2012. Otrzymaliśmy ją dzięki współpracy z Bankiem Żywności w Olsztynie. Żywność wydaliśmy z magazynu przy ul. Gałczyńskiego w Pisz.

W 2012 roku z pomocy korzysta ponad 318 osób z Gminy Pisz. Wydawanie żywności organizuje Parafia Ewangelicko - Augsburska w Pisz dzięki pomocy

Urzędu Miasta. Urząd Miasta dofinansował projekt "Ubodzy są wśród was II" w wysokości 2 000,00 zł. Dziękujemy również za pomoc panu Grzegorzowi Gutowskiemu oraz prezesowi PEC w Piszcu panu Jarosławowi Anusiewiczowi za wsparcie.

Tym razem wydaliśmy: mleko, mąkę, ser żółty, ser topiony, ryż, płatki kukurydziane, makaron, puszki z daniami gotowymi, herbatniki, kawę zbożową, itp.

Coraz większa ilość osób potrzebujących i będących na skraju ubóstwa powoduje coraz większe koszty związane z transportem żywności z Olsztyna... z roku na rok widzimy coraz to większe problemy z realizacją projektu.

Mamy jednak nadzieję, że będziemy mogli nadal realizować program pomocy osobom najuboższym oraz będącym na skraju ubóstwa.

Zapowiedzi wydarzeń

02-04.07 – Konferencja Ogólnopolska Księży – Wisła Jawornik.

05.07 – Szkolenie z zakresy statutowej działalności odpłatnej dla stowarzyszeń, organizuje stowarzyszenie OWIES z Ełku

12.07 – Wizyta dra Christiana Meyla.

16.07 – Wizyta Konsul Generalnej Niemiec z Gdańska pani Annette Klein.

Święto Parafialne w Piszcu

Święto Parafialne w tym roku wyjątkowa (z powodu trwających prac remontowych) **odbędzie się 07 października 2012 r.** w Wejsunach podczas uroczystego nabożeństwa dziękczynnego za zakończony remont w Wejsunach.

Urlop proboszcza parafii!!!

W dniach 16.07 – 04.08.2012 r. ks. Marcin Pysz będzie przebywał na urlopie wypoczynkowym. Sekretariat będzie czynny w godz. 07:15 - 15:15, wszelkie pilne sprawy proszę kierować **do pani Kurator naszej parafii Ewy Olchowy** tel.: 664 045 468.

Nabożeństwa niedzielna poprowadzi absolwent V roku Teologii Ewangelickiej pan Paweł Mikołajczyk.

Nasi Jubilaci w lipcu

02.07	Joanna Jarzabek	17.07	Urszula Sapryk
02.07	Edith Kwaśniewska	23.07	Bernard Kwast
02.07	Karolina Olchowy	24.07	Ewa Deptuła
02.07	Karol Olchowy	25.07	Cezary Cichy
02.07	Horst Wilimczyk	27.07	Willi Bogatz
05.07	Marlena Kalus	28.07	Fryderyka Podsiad
12.07	Agnieszka Redzko	30.07	Krystyna Gromadzka
12.07	Elżbieta Grenda		

Plan nabożeństw lipiec 2012 r.

		Wejsuny	Pisz	Biała Piska	Elk
01.07	4 Niedziela Po Trójcy Świętej	09:00 K	11:00 K	13:00 K	
08.07	5 Niedziela Po Trójcy Świętej	09:00	11:00		13:00 K

15.07	6 Niedziela Po Trójcy Świętej	09:00	11:00	13:00	
22.07	7 Niedziela Po Trójcy Świętej	09:00	11:00		13.30
29.07	8 Niedziela Po Trójcy Świętej	09:00	11:00	13:00	
05.08	9 Niedziela Po Trójcy Świętej	09:00 K	11:00 K		13:30 K

Z ŻYCIA KOŚCIOŁA – KRAJ

Międzynarodowe Dni Bonhoefferowskie 2012

Tegoroczne Międzynarodowe Dni Bonhoefferowskie w Szczecinie miały szczególny charakter. Podczas ekumenicznego nabożeństwa polsko-niemieckiego otworzony został „Ogród Ciszy i Medytacji im. ks. Dietricha Bonhoeffera” w miejscu pamięci, gdzie duchowny prowadził Seminarium Kaznodziejskie w Finkenwalde (Szczecin Zdroje).

Dni rozpoczęły się w piątek 08 czerwca wieczorną modlitwą polsko-niemiecką w ewangelickim kościele Świętej Trójcy. W sobotę rano grupa Polaków i Niemców zebrała się w Szczecinie Zdrojach w miejscu, gdzie w latach 1935 – 1937 funkcjonowało Seminarium Kaznodziejskie prowadzone przez ks. Dietricha Bonhoeffera w ramach opozycji Kościoła Wyznającego wobec nazizmu.

W czasie modlitwy ekumenicznej kazanie wygłosił bp Ryszard Bogusz (zwierzchnik Diecezji Wrocławskiej). Obecni byli również: ks. Ryszard Szymanik z Parafii Rzymskokatolickiej w Szczecinie Zdrojach, ks. Michael Watzlawik z ewangelickiej parafii w Hamburgu, pastor Stefan Archutowski z Kościoła Zielonoświątkowego oraz ks.

Sławomir Janusz Sikora ze Szczecina. Oprawę muzyczną zapewnił chór puzonistów z Eberswalde, natomiast zespół instrumentalno – wokalny „Pomerania Ensemble” ze Szczecina wykonał repertuar ewangelickiego organisty i kompozytora Carla Loewego, który przez długi czas swojego życia był związany ze Szczecinem.

Po nabożeństwie dokonano oficjalnego otwarcia „Ogrodu Ciszy i Medytacji im. ks. Dietricha Bonhoeffera”. Przedstawiciele Stowarzyszenia Bonhoefferowskiego Lechosław Czernik i Alfred Smolczyński i Cornelia Herz (z Hamburga), Andrzej Wyka – dyrektor Technikum Ogrodniczego w Szczecinie Zdrojach oraz Aleksandra Szłapacka z firmy ogrodniczej, która wykonała Ogród, posadzili drzewo, które jest symbolem zwycięstwa walki z nazizmem oraz przetrwania żywych, w duchu pokoju i wzajemnego zaufania między narodami, idei ks. Dietricha Bonhoeffera. Odsłonięta została również tablica informacyjna.

W Ogrodzie są jeszcze inne symbole: wyschnięte drzewo (zamarcie życia duchowego w tym miejscu po zamknięciu Seminarium przez Gestapo w 1937 r.), kamienny stół (wspólnota tworzona w Finkenwalde), zielony krzyż (chrystocentryzm teologii ewangelickiej) oraz liczne cytaty Bonhoeffera w języku polskim, niemieckim i angielskim. Ogród ma służyć mieszkańcom Szczecina, uczniom lokalnych szkół, turystom i entuzjastom Bonhoeffera z kraju i zagranicy.

Dalsza część uroczystości miała miejsce w Międzynarodowym Centrum Studiów i Spotkań im. D. Bonhoeffera w Szczecinie. Ks. Michael Watzlawik z Hamburga wygłosił referat na temat odpowiedzialności Bonhoeffera za życie polityczne, natomiast ks. dr Dariusz Chwastek z Lublina przybliżył słuchaczom znaczenie Seminarium Kaznodziejskiego w Finkenwalde.

Po dyskusji uczestnicy konferencji popłynęli w rejs żaglowcem „Kapitan Borchardt”, który przyплыł do Szczecina w ramach Dni Morza. Wieczorem w kościele Świętej Trójcy odbył się koncert wirtuoza gitarowego Jana Oberbeka z Krakowa.

Międzynarodowe Dni Bonhoefferowskie zakończyły się w niedzielę nabożeństwem polsko-niemieckim, w którym brała udział również ponad 50-osobowa grupa entuzjastów Bonhoeffera z Holandii, która dołączyła do obchodów w sobotę wieczorem. W niedzielne popołudnie odbyło się również nabożeństwo ekumeniczne.

Dzięki dofinansowaniu z Urzędu Miasta Szczecin oraz Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej wszystkie spotkania odbywały się w języku polskim i niemieckim. Parafia Ewangelicko-Augsburska w Szczecinie wyda również, podobnie jak w ubiegłym roku, dwujęzyczne materiały pokonferencyjne.

HISTORIA MAZUR– KILKA MYŚLI DZIADKA WŁADKA

Historia Żydów piskich

Żydzi pojawili się w Prusach na przełomie XV i XVI wieku, jednak Mazury nie były zbyt atrakcyjne dla żydowskiego osadnictwa, gdyż w 1786 r. mieszkało zaledwie 400 osób.

Sytuacja zmieniła się, gdy król pruski w 1812 r. podpisał edykt w sprawie sytuacji osób wyznania mojżeszowego. Uczynił z nich obywateli państwa pruskiego z prawem swobodnego osiedlania się i uprawiania rzemiosła. Dopuszczał też do służby wojskowej.

W roku 1847 pojawili się pierwsi Żydzi w Piszcu i rozpoczął się proces zawiązywania gminy żydowskiej. W jej skład weszło 30 mieszkańców Piszca i 10 osób z powiatu jańsborskiego. Gminą kierował kupiec Aster Ruheman, a od 1899 r. kupiec Nathan Lubliński. Zbudowano synagogę, utrzymywano rzeźnika i nauczyciela religii. Swoją największą rozkwit gmina zanotowała pod koniec XIX w. liczyła wówczas 160 osób.

Piscy Żydzi trudnili się handlem oraz posiadali restauracje i cukiernie. Byli również piekarze, krawcy, szewcy, zegarmistrz i szklarz.

Najbogatsi Żydzi pobudowali wiele kamienic przy rynku i sąsiednich ulicach. Między innymi budynek, w którym znajdują się obecnie plebania i kaplica ewangelicka.

Żydzi pisicy coraz bardziej wrastali w społeczeństwo wschodniopruskie, czego dowodem są zajmowane przez nich stanowiska społeczne jak również to, że pięciu z nich poległo w pierwszej wojnie światowej.

W roku 1920 podczas plebiscytu wszyscy Żydzi mieszkający w Piszcu głosowali za przynależnością do Prus.

Gwałtowny wzrost nastrojów i zachowań antyżydowskich nastąpił po dojściu Hitlera do władzy w 1933 r., zaczęło się szykanowanie Żydów, zastraszanie, obelżywe napisy na kamienicach, sklepach i zakładach żydowskich.

Całkowite załamanie diaspory nastąpiło na przełomie 1935/36 roku. W ręce „aryjskie” przeszły żydowskie kamienice sklepy oraz wszystkie przedsiębiorstwa piskie, a ich właściciele zmuszeni byli do opuszczenia dotychczasowych miejsc zamieszkania. Nieliczni, którzy uszli z życiem rozproszyli się po całym świecie.

Jeszcze o synagodze. Została ona zbudowana w 1864 r. poza terenem miasta za rzeką przy skrzyżowaniu ówczesnej ulicy Ełckiej i szosy łupkowskiej (dziś ul. Wojska Polskiego i Pionierów). W czasach narodowego socjalizmu wielokrotnie wybijano szyby w synagodze. W roku 1936 podczas tzw. Nocy Kryształowej świątynię zdewastowano i podpalono. Dzisiaj po okazałym budynku nie pozostał żaden ślad.

Cmentarz żydowski (kirkut) powstał poza terenem miasta w lesie (dziś koniec ul. Leśnej). Istniał do 1936 roku. Jeszcze w latach 90 – tych XX wieku można było w gęstych zaroślach odnaleźć pojedyncze nagrobki (macewy) obecnie i po nich nie ma żadnego śladu.

Władysław Preneta

ks. Marcin Pysz

**Proboszcz-Administrator Parafii Ewangelicko - Augsburskiej w Piszu
Ewangelicki Kapelan Straży Granicznej**

Parafia Ewangelicko - Augsburska w Pisz

pl. Daszyńskiego 12A

12-200 Pisz

tel. 087 423 22 80

kom: 502 620 934

www.pisz.luteranie.pl

e-mail: pisz@luteranie.pl

nr redagował: Marcin Nitkiewicz
